

IIB MA GALO

FAAFIN
الرسمية

RASMI AH
الجريدة

EE JAMHURIYADDA DIMUQRADIGA SOMALIYA
جمهورية الصومال الديمقراطية

Sannadka 3aad

Muqdisho, 12 Nofember 1975

L. 1 R. 11

Laanta Faafinta Rasmiga ah ee Madaxtooyada Golaha Sare ee Kacaanka

EEAFIN BIL SOO BAXA

جريدته شهرية

QIIMADU: waa 5 shilin lambar waliba — RUKUNKA: Sanadii waa Sh. 100 Somaliya gudeheeda — dibaddedana waa Shs. 300. Rukunka la weydiisto waqtiga loo gooyey wuxuu ka bilabmaa 1 Janayo. Qiimaha qortitaanku F. R. halkii sadar iyo waxii ka yar waa 2 laba shilin — Rukunka iyo qoritaanku waxaa la weydiistaa Laanta Maamulka Faafinta Rasmiga ah — Lacagta waxaa lagu bixinayaa Xafiiska Canshuraaha ee Wasaaradda Lacagta

KOBNIIIN

BOGGA KOWAAD

S H A R C I

SHARCI L. 69 ee 19 Oktoobar 1975 — *Wax ku kordh
Sharci Lamb. 1 taarikh 6 Disheember 1974, Nidaaminta
Maamulka Hawlaha G.S.K. iyo Madaxtooyada.*

Bog. 851

SHARCI L. 70 ee 19 Oktoobar 1975 — *Beddelaad Xeerka
Habka Madaniga god. 250.*

» 853

LEGGE N. 70 del 19 Ottobre 1975 — *Modifica dell'art. 250
del Codice di Procedura Civile.*

» 854

SHARCI L. 71 ee 25 Oktoobar 1975 — *Meelmarin Heshiis.*

» 855

SHARCI L. 71 ee 25 Oktoobar 1975 — *Nuqul Carabi ah.*

» 856

SHARCI L. 73 ee 21 Oktoobar 1975.
Sharciga Dhulka Beeraha.

GUDDOONSHAHA
GOLAHA SARE EE KACAANKA

ISAGOO ARKAY Xaashidi 1aad iyi tii 2aad ee Kacaanka;

ISAGOO AQOONSAN In ay tahay lagama maarmaan in la soo saaro Sharci habeeya Dhulka Beeraha sidii horey loogu marin lahaa dhaqaalaha iyo acabka beeraha Soomaaliyeed;

ISAGOO TIXGELINAYA Go'aankii Golaha Sare ee Kacaanka iyo kan Xoghayayaasha Dawladda;

WUXUU SOO SAARAYAA

Sharciga hoos ku qoran:

QAYBTA I.

GOGOLDHIG GUUD

Qodobka 1aad

Caddeyn

Ereyda hoos ku qoran waxaa loola jeedaa sida soo socota:

1. «Dhul» Waxaa loola jeedaa dhul kasta oo wax lagu beero;
2. «RUQSAD» Waxaa loola jeedaa ku dhaqan dhulka beeraha muddo go'an;
3. «SHAHAADO» Waxaa loola jeedaa warqad lagu caddeynayo xaqa ku dhaqan dhulka;
4. «HOGHAYE» Waxaa loola jeedaa hoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Beeraha;
5. «XEER NIDAAMIYE DAWLADEED» Waxaa loola jeedaa Xeer Nidaamiye Dawladdeed ee lagu fasiri doono laguna fulin doono Sharcigan;
6. «QOYS» Waxaa loola jeedaa xaas ka kooban nin, naagtiisa iyo carruurtooda aan qaan gaarin;
7. «ISKAASHATO» Waxaa loola jeedaa Iskaashatooyinka Beeraha oo la aqoonsan yahay;
8. «QOYSKA» Waxaa loola jeedaa qorka masuul ka ah beeridda iwm. dhulka la falaayo oo ruqsad leh iyo bixinta canshuurta beerta.

Qodobka 2aad

Lahaanshad Dhulka

Iyadoo la tixgelinayo sida uu dhigayo sharcigan dhulka Jamhuuriyada Dimoqraadiga ee Soomaaliya ha lagu dhaqmo ama yaan lagu dhaqmine waxaa iska leh Dawladda.

Qodobka 3aad

Maamulka Dhulka

Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Beeraha wuxuu awood u leeyahay kormeeridda dhulka isagaana mas'uul ka ah maamulkiisa sida uu dhigayo sharcigan.

QAYBTA II.

RUQSADDA DHULKA BEERAHA (Concession)

Qodobka 4aad

Bixinta Ruqsadda

Xoghayaha ayaa awood u leh inuu bixiyo ruqsadda dhulka beeraha siiyana Iskaashatooyinka, beeraha Dawladda (State Farms), Wakaaladaha Madaxa-bannaan, Dawladda Hooses iyo beeraleyda gaarka ah, ha ahaadeen qof keligiis, qoys ma Shirkad; iyadoo la dhoweayo shuruudda lagu tilmaamay Sharcigan.

Qodobka 5aad

Dhulkii horey loo haystay

1. Dadkii horey dhulka beeraha haystay giddigood waa iney ruqsad cusub weydiistaan Xoghayaha Wasaaradda Beeraha 6 bilood gudahood markii laga bilaabo taariikhda Sharcigan uu dhaqan galo si dhulka ay hayaan loogu diiwaangeliyo.

2. Ruqsadda dhulka (concession) aan la diiwaangelin waa la tirtirayaa markii muddada kor lagu sheegay ay dhammaato.

3. Qodobkan kuma saabsana Iskaashatooyinka Beeraleyda oo lagu dhisay Sharciga L. 40 ee soo baxay 4-10-1973.

Qodobka 6aad

Xadka Bixinta ruqsadda

Qoys ama qof kasta waxaa la siin karaa hal ruqsad (concession) keliya. Lama oggola in la siiyo isla qoys ama qof keliya laba ruqso ama ka badan degmada uu deggen yahay ama degmo kale. Sidaasoo kale waa ay reeban tahay ruqsadd dhulka la siiyo dad maqan.

Qodobka 7aad

Muddada ruqsadda

Iyadoo la tixgelinayo sida uu dhigayo sharcigan muddada ruqsadda dhulka lagu bixinayo waxay noqon doontaa sida soo socota:

1. Beeraleyda gaarka ha ahaadeen Soomaali ama shisheeye (qof, qosy ama Sharikadaha Beeraha ee Gaarka ah); muddada ruqsadda la siinayo waxay soconaysaa ilaa 50 sano oo dib loo cusbooneysiin karo.
2. Ruqsadda la siinayo Iskaashatooyinka, Beeraha Dawladda, Wakaaladaha Madaxa-bannaan iyo Dawladaha Hoose wax mudda ah ee loo goynayo ma jirto.

Qodobka 8aad

Xadka uu yeelan karo dhulka la bixinayo

1. Xadka uu yeelanayo dhulka waraabka ah ee ruqsadda lagu bixinayo la siinayana qof ama qoys waxaa weeyey 30 hektar, kan qalalanna waa 60 hektar marka laga saaro dhulka lagu beeri maaska iwm.

2. Xadka uu yeelanayo dhulka lagu beero mooska iwm (plantation land) ee ruqsad lagu bixinayo waa 100 hektar oo ku jiro dhulka wareegtada ah marka la siinayo hal qof ama qoys; kuwa la siinayana Shirkadaha gaarka ah ee beeraha, waxaa lagu soo sheegi doonaa Xeer-Nidaamiye Dawladeed.

3. Xadka kor lagu sheegay kuma saabsana Beeraha Dawladda, Iskaashatooyinka, Dawladaha Hoose, Wakaaladaha Madaxa-Bannaan, iyo Shirkadaha Khaaska ah.

4. Dadka haysta dhulka badan xadka lagu sheegay qodobkan waxaa loo oggolaanayaa iney sii tabcadaan beerahooda muddo 2 sannadood ah oo laga bilaabo taariikhda uu dhaqan galo Sharcigan.

Qodobka 9aad

La wareegidda dhulka ka badan xadka loo gooyey

1. Dhulka ka badan xadka lagu sheegey qaybta 1aad iyo tan 2aad qidobka 8aad waxaa 2 sannadood ka dib markuu dhaqan galo Sharcigan Wasaaradda Beeraha kula wareegeysaa Dekereeto uu soo saaro Xoghayaha.

2. Habka la wareegidda, iyo cidda bixineysa magdhawga xoolaha lala wareegaya waxaa lagu sheegi doonaa Xeer Nidaamiye Dawladeed

Qodobka 10aad

La wareegidda dhulka danta guud awgeed

1. Dhulkasta oo beeran ama la beeri piray waa loola wareegi karaa dan guud awgeed.
2. Habka la wareegidda dhulka danta guud iyo bixinta magdhowga waxaa lagu sheegi doonaa Xeer Ndaamiye Dawladeed.

Qodobka 11aad

Dib u qaybinta dhulka

1. Dhulka lala wareegey iyadoo la tixgelinayo qodobada 9, 10, iyo 15 ee Sharcigan, waxaa dib loogu qaybinayaa beeraleyda aan dhulka hay-san, Iskaashatooyinka ama Beeraha Dawladda.
2. Guddiyada Kacaanka ee Gobollada, Degmooyinka iyo Tuuloo-yinka ayaa mas'uul ka ah hawsha ku saabsan dib u qaybinta dhulka.

Qodobka 12aad

Waxyaalaha laga reebayo ruqsadda dhulka

1. Ruqsadda dhulka lagu bixiyey Sharcigan waxaa ka reeban in cid kale loo wareejiyo, la iibiyo, ama la ijaaro.
2. Haddii qofka ruqsadda dhulka la siiyey uu gaaro dhaawac halis ah oo uu beertiisa beeri waayo, wuxuu beerta ku wareejin karaa Daw-ladda, ama ciddii dhaxaltooyadiisa lahayd.
3. Lama oggola kala goynta dhulka.

Qodobka 13aad

Xuquuqda uu leeyahay qofka dhulka falaya

Qofka dhulka falaya wuxuu xaq u leeyahay;

b. Dhanka wax qabashada:

1. Inuu dhulka beero kana soo saaro khayraadka dhulka ku jira.
2. Inuu beero dhirta waaweyn (perennial crops).
3. Inuu ku dhisto guri uu dego iyo dhisma kale oo loogu tala galay tacabka iyo horumarinta beerta.
4. Inuu dhulka xoolo ku dhaqdo iyo wixii ay xoolahaas u haahan yihiin.
5. Inuu ka qeyb galo Iskaashatooyinka Beeraha isagoo ku darsa-naya dhulkiisa.

- t. Dhanka Sharciga iyo Dhaqaalaha:
1. Xuquuda sharci ahaan uu yeelanayo qofka xoolo loo siiyey inuu isticmaalo (*diritto di godimento di un bene concesso per uso*).
 2. Wax alaale wixii xuquuq ah oo sharcigan u oggolyahay oy ka mid yihiin inuu ku intifaacom wixii dhayraad ah oo ka soo baxa isagu yeesho.
 3. Inuu xaq u leeyahay inuu daafaco xuquuqdiisa Maxkamadaha amaxafiisyada kale ee Dawladda hortooda, kana helaayo badbaadin iyo taageero sharci aahan xaq u leeyahay iyadoon loo kala soocin xagga dhalashadam muwaadiniimadiisa, diinta iyo wax alaale wixii u dhow midabtakoor.
 4. Inuu beerta qiimaheeda deyn kaga qaadan karo Bankiyada Dalka.
 5. In lacagta ku baxday beerta iyo wixiila xiriira haddii dibadda ay ka timid, inuu xaq u yeelan karo, in lagu dhaqo sharciga lacag gelinta (*legge sugli investimenti esteri*) oo xaq u siinaaya in qaar ka mid ah faa'iidada u ka helo beerta inuu dibadda u dirsan karo.

Qodobka 14aad

Wajibaadka saaran qofka dhulka falaya

- b. Qofka dhulka falaya waxaa saaran wajibaadka hoos ku qoran:
1. Inuusan dhulka u isticmaalin si ka duwan shuruudii lagu siiyey.
 2. Inuu dhulka u falo sida ugu fiican isagoo kordhinaya barwaaqeynta, kana soo saaraya tacabka ugu badan.
 3. Inuusan qof kale u wareejin, iibin, ama cid kale ka ijaarin.
 4. Inuusan kala goyn dhulka inta isticmaalka dhasab ka dhigayo ma ahane.
 5. Inuu siiyo haddii ay jiraan shaqaalaha u shaqeeya mushaar u qalma shaqadooda sida uu dhigayo sharciga, awoodna uma leh inuu ka qaado wax lacag ah (*customary charges*).
 6. Inuu bixiyo canshuurta dhulka ee lagu sheegay sharcigan ama kuwa uu dhigi doono Xeer Nidaamiye Dawladeed
- t) Shuruuda siismada ruqsadda dhulka la falaayo, waxaa lagu faah-faahin doonaa Xeer Nidaamiye Dawladeed.

Qodobka 15aad

Ka qaadidda ruqsadda (concession) iyo beddelaadeeda

1. Waxaa qofka ruqsadda dhulka looga qaadi karaa markii laga helo sababaha soo socda:

- a) Markii ey Dawladdu dhulka la wareegto sida uu dhigayo qodobka 10 ee Sharcigan.
- b) Marka qofka dhulka ku dhaqma uu sharcigan ama Xeer Nidaamiyihiisa ku xadgudbi.
- t) Marka qofka dhulka ku dhaqma uu ka soo bixi waayo shuruudaha lagu siiyey ruqsadda.
- j) Marka qofka ruqsadda dhulka dhaxalka u heley uusan rabin inuu beero sida uu dhigayo qidobka 16aad ee Sharcigan.
- x) Marka qofka dhulka ku dhaqma uusan beerin ama uu isaga tago dhulkiisa laba sannadood ka dib markii la siiyey ruqsadda.
- kh) Marka qofka dhulka ku dhaqma uu qof kale ku wareejiyo, ka iibiyo ama uu qif kale ka ijaaro ruqsadda sida uu dhigayo qodobka 12aad ee Sharcigan.

2. Waxaa cidda ruqsadda dhulka looga beddeli karaa markii ay Dawladda dhulka qaarkiisa la wareegto sida uu dhigayo qodobka 9aad ee Sharcigan.

3. Dhulka ruqsadda laga qaaday dib loo qaybinayaa sida uu dhiqayo qod. 11aad ee sharcigan.

11aad.

Qodobka 16aad

Dhaxalka

1. Marka uu dhinto qofka ruqsadda dhulka la siiyey, ruqsadda dhulka waxay ku wareegeysaa dadka dhaxalkiisa xaq u leh.

2. Markaasoo kale diiwaanka dhulka ayaa lagu dhigayaa magacyada dadka dhaxalka u helay ruqsadda dhulka sida uu dhigayo Sharcigan.

3. Haddii dadka dhaxalka leh eysan rabin iney u beertaan dhulka sida ey dhigeysu shuruudii lagu siiyey ruqsadda dhulka qofkii dhintay, ruqsaddaas waa laga qaadayaa dhulkana waxaa dib loogu qaybinayaa beelaleyda kale ee meeshaas deggan oo aan dhul haysan. Dadka loo qaybiyey dhulkaas ayaa u magdhabaya dadkii dhulka laga qaaday wixii kharaj ah ee uga baxay.

QAYBTA III.

CANSHUURTA IYO KHARAJKA KALE

Qodobka 17aad

Bixinta Canshuurta

1. Qof kasta oo dhulka ku dhaqma waa inuu mar waliba bixiyaa canshuurta dhulka ee Dawladda iyo wixii kale oo canshuur ah ee Dhulka la saaro.

2. Canshuurta dhulka waxaa loo goynayaa hektar waliba sida dhul-uu u kala fiican yahay.

3. Shuruudda bixinta canshuurta iyo habka lagu bixinayo waxaa lagu sheegi doonaa Xeer Nidaamiyaha Dawladeed.

Qodobka 18aad

Kharajka lagu hagaajinayi dhulka

1. Dhulka ruqsadda lagu bixiyey haddii ey horey u hagaajisay Dawladda, Dawladaha Hoose ama Wakaaladaha Madaxa-Bannaan, kharajka waxaa bixinaya qofkii ruqsadda dhulka la siiyey.

QABYTA IV.

DIIWAANGELIN

Qodobka 19aad

Diiwaangelinta dhulka

1. Wasaaradda Beeraha waa iney leedahay diiwaan ku saabsan dhulka beeraha oo lagu qorayo dadka dhulka ku dhaqma magacyadooda iyo shuruudda lagu siiyey ruqsadda dhulka.

2. Wakiilka Degma waliba u jooga Wasaaradda Beeraha wuxuu diiwaan gelinayaa dhulka beeraha ku yaala degmada.

3. Iyadoo la tixgelinayo sharcigan wixii lagu qorayo diiwaanka dhulka waxaa saldhig u noqonaya ruqsadda dhulka, qoraal rasmi ah ama go'aan Maxkamadeed ee ku saabsan dhulka.

4. Wixii lagu qorayo diiwaanka waa inay oggolaadaan Guddimi-yaha Kacaanka ee Degmada iyo Kormeeraha Beeraha ee Gobolka.

5. Markii la oggolaaday wixii lagu qoray diiwaanka dhulka, qofka dhulka ku dhaqma waxaa la siinayaa shahaado muujineysa wax alaale wixii ku saabsan dhulka ruqsadda loo siiyey.

6. Wakiilka Wasaaradda Beeraha uu jooga Degmada wuxuu ugu dambeystii u gudbinayaa Wasaaradda Beeraha nuqul ku saabsan waxyaalaha kor lagu sheegay.

Qodobka 20aad

Fiirista iyo caddeyn diiwaanka dhulka

Cid kasta oo dan u leh wuxuu fiirin karaa diiwaanka dhulka saacada ay Xafiisiyadu furan yihiin isagoo bixinaya ajuuradda lagu sheegi doono Xeer Nidaamiyaha, haddii caddeyn qoran ka doonaayo in la siiyo,

QAYBTA V.

QODOBKA ISKU JIRA

Qodobka 21aad

Ka reebidda dhulka nabadgelyada awgeed

Guddonshaha Golaha Sare ee Kacaanka isagoo dhageystay ra'yiga Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Beeraha iyo taladii ay soo jeediyeen Hoghayaha Wasaaradda Arrimaha Gudaha iyo kan Gaashaandhiga, wuxuu ka reebi karaa dhul kasta in la beero nabadgelyada Qaranka awgeed isagoo soo saaraya dekereeto.

Qodobka 22aad

Wareejinta awoodda

Xoghayaha Dawladda ee Wasaaradda Beeraha wuxuu awoodisa Sharciggaan siinayaa ku wareejin karaa Madaxa Wasaaradda Beeraha ee Gobollada iyo Degnooyinka.

Qodobka 23aad

Ciqaabta

Qof kasta oo ku xadgudba Sharcigaan, waxaa lagu ciqaabayaa xarig laba sannadood ilaa toban sannadood ah ama gannaax lacageed oo ah Shs. 2.000 ilaa 10.000 ruqsadda dhulka la siiyeyna waa laga qaadayaa.

Qodobka 24aad

Awood

Maxkamaddaha caadiga ah ayaa awood u leh iney qaado dacwooyinka ku saabsan Sharcigaan ee Dawladda dhinac ka ahayn.

Qodobka 25aad

Xeer Nidaamiye Dawladeed

Guddoonshaha Golaha Sare ee Kacaanka wuxuu awood u leeya inuu soo saaro Xeer Nidaamiye Dawladeed oo lagu fasiri dooni Sharcigan, isagoo tixgeliinaaya talada uu so jeediyo Xoghayaha.

QAYBTO VI.

QAYBTA DAMBEYSA

Qodobka 26aad

Tirtir

Waxaa la tirtirayaa Sharci kasta oo ka soo horjeeda ama aan la socon karin Sharcigan.

Qodobka 27aad

Dhaqan gelin

Sharcigan wuxuu dhaqan gelayaa taariikhda uu ku soo baxo Faafinta Rasmiga ah ee Dawladda.

Muqdisho, 21 Oktoobar 1975.